



LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (5)

Datum
2023-04-25

Ärendebeteckning
402-2592-2023

Uppsala kommun
SBF.planadministrator@uppsala.se

Yttrande över granskning av detaljplan för del av kvarteret Tegelpannan i Uppsala kommun, Uppsala län

Kommunens ärendenummer: PBN 2022-001215

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för granskning enligt 5 kap 18 § plan- och bygglagen (2010:900).

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande dnr 402-6501-22, daterat den 31 oktober 2015.

Efter samrådet har kommunen gått vidare med den östra delen av planområdet. De delar av planområdet som omfattade en arena och hotell utgår.

Syftet med detaljplanen

Syftet med planen är att möjliggöra en badanläggning bestående av en simhall och en utomhusbassäng på norra Gränbyfältet. Syftet är också att ge skydd åt en fornlämning samt ge planstöd åt ett batterilager och möjliggöra ett lager för eventuellt kommande arenaverksamhet i anslutning.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § plan- och bygglagen

Länsstyrelsen hade i sitt samrådsyttrande synpunkter av betydelse för länsstyrelsens överprövning enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen gällande *riksintresse för kulturmiljövård, riksintresse för kommunikationer (väg 55), riksintresse för totalförsvarets militära del, MKN ytvatten, MKN grundvatten, markföroreningar, risker – farligt gods och risker – batterilager.*

Länsstyrelsen har i granskningskedet återstående synpunkter av betydelse för länsstyrelsens överprövning enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen. Länsstyrelsen förutsätter därför att planförslaget

kompletteras gällande *MKN grundvatten, risker – farligt gods och risker – batterilager*.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Grundvatten

Länsstyrelsen noterar att synpunkterna i samband med samrådsskedet gällande MKN grundvatten har beaktats. Länsstyrelsen menar dock att det finns fortfarande osäkerheter vad gäller rening av bromerad difenyleter. Detta behöver beaktas vid det fortsatta arbetet av planförslaget. Det framgår av samrådsredogörelsen att rening av bromerad difenyleter sker sannolikt i reningsanläggningarna, men eftersom det inte finns data över förväntad reningseffekt av ämnet är det osäkert hur stor reningseffekten blir. Det framgår vidare att ämnet är överallt överskridande, vilket betyder att samtliga vattenförekomster har utmaningar med ämnet.

Det finns studier som visar att biologisk nedbrytning kan fungera på detta ämne, men det kräver förmodligen mer än vanligt standardiserade reningsanläggningar. Att överskridande halter av ett hälsovådligt ämne är generellt vanligt förekommande bedöms inte utgöra ett bra skäl till att inte försöka rena. Förutsatt att kommunen kompletterar planbeskrivningen med tydliggörande gällande rening av bromerad difenyleter har länsstyrelsen inga kvarvarande synpunkter gällande MKN grundvatten.

Hälsa och säkerhet

Risker – farligt gods

Länsstyrelsen noterar att kommunen har satt delar av den befintliga skyddsvallen inom allmän platsmark (PARK). I planbeskrivningen anger kommunen att en höjdrygg regleras i plankartan. Länsstyrelsen kan konstatera att det inte har gjorts någon ytterligare reglering av skyddsvallen än att den numera ingår inom allmän platsmark.

Länsstyrelsen anser att en reglering behöver ske i plankartan genom en planbestämmelse om att en skyddsvall ska finnas samt vilken höjd den ska ha. Länsstyrelsen gör tolkningen utifrån slutsatserna i riskutredningen att en förutsättning för att kunna använda skyddsbestämmelserna b_1 , b_2 , b_3 och b_4 med den utformningen de har i plankarta (60 meter från väg 55) behöver även skyddsvallen alternativt ett plank med en minsta höjd på två meter regleras i plankartan. I annat fall behöver skyddsbestämmelserna b_1 , b_2 , b_3 och b_4 utformas enligt riskutredningens slutsatser (82 meter från väg 55).

Länsstyrelsen kan inte bedöma markens lämplighet för föreslaget ändamål utifrån risken för människors hälsa och säkerhet utan en sådan komplettering.

Risker – nytt batterilager inom planområdet

I sitt samrådsyttrande skrev länsstyrelsen att batterilagrets placering i planförslaget behöver förtydligas i förhållande till simhallen och utomhusbassäng för att få en uppfattning om eventuella risker kopplade till batterilagret. Länsstyrelsen ansåg att plankartan behövde förtydligas genom att batterilagret (E_1) skulle få ett eget användningsområde inom kvartersmarken och inte blandas ihop med övrig användning ($R_1J_1E_1$). Länsstyrelsen kan konstatera att kommunen har vid granskningen presenterat en flexibel plan.

Länsstyrelsen tolkar att riskutredningen har utgått från en specifik utformning av planområdet där bland annat batterilagret är placerat närmast väg 55. Det innebär ett flexibelt planförslag som kommunen presenterar saknar stöd i den framtagna riskutredningen.

Länsstyrelsen vill erinra om att i en detaljplaneprocess prövas de användningsområden som detaljplanen faktiskt möjliggör. Eftersom planförslaget innebär att kvartersmarken kan utformas flexibelt utifrån de användningsområdena som plankartan tillåter innebär att batterilagret kan placeras vart som helst inom kvartersmarken. Detta innebär att länsstyrelsen behöver i sin prövning ta hänsyn till risker för människors hälsa och säkerhet utifrån den flexibilitet som planförslaget möjliggör.

Om kommunen väljer att gå vidare med ett flexibelt planförslag behöver riskutredningen omarbetas och visa att det är möjligt med andra alternativa placeringar av batterilagret än det alternativet som riskutredning har utgått från.

Länsstyrelsens bedömning är att marken inte är lämplig för föreslagen markanvändning med hänsyn till människors hälsa och säkerhet utifrån nuvarande planförslag med en flexibel placering av det föreslagna batterilagret inom planområdet. Länsstyrelsen menar att planhandlingarna inte visar att markens lämplighet för föreslagen bebyggelse säkerställts tillräckligt. Mot bakgrund av detta kan länsstyrelsen komma att kalla in planen för prövning enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen.

Risker – batterilager (befintlig placering)

Kommunen skriver i planhandlingarna att det befintliga batterilagret kommer att stå kvar fram till att kommunen har hittat annan mark för batterilagret. Om ingen lämplig mark hittas möjliggör därför det

nuvarande planförslaget plats åt ett batterilager. Länsstyrelsen vill därför i sammanhanget påminna om att kommunen behöver förhålla sig till både vilka risker ett befintligt batterilager har som står i utanför nuvarande planområde samt vilka risker som ett nytt batterilager har inom nuvarande planområde.

Länsstyrelsen kan inte utläsa varken från riskutredningen eller från planbeskrivningen vilka risker det befintliga batterilagret utanför nuvarande planområde kommer att ha för de verksamheter som föreslås inom nuvarande planområde.

Länsstyrelsen kan inte bedöma markens lämplighet för föreslaget ändamål utifrån risken för människors hälsa och säkerhet utan en sådan komplettering.

Övriga rådgivande synpunkter

Artskydd

Länsstyrelsen erinrar kommunen om att artskyddet inte är beaktat i tillräcklig utsträckning.

Under rubriken *Park och natur-förändringar* framgår att vid förekommande fågelhäckning kan anpassningar av anläggningsarbetet behöva göras i tid eller utförande i enlighet med artskyddsförordningen.

Länsstyrelsen anser att detta behöver framgå även under konsekvenser genomförandefrågor och prövning enligt annan lagstiftning eftersom det utifrån befintlig utformning kan tolkas som att ingen hänsyn behöver tas till naturmiljön.

Artskyddsförordningen är meddelad med stöd av 8 kap miljöbalken. Under rubriken *Planens förenlighet med översiktsplanen och miljöbalken* anges att 8 kap miljöbalken inte berörs vilket inte stämmer eftersom hänsyn kan behöva tas till fridlysta arter under genomförandet.

Länsstyrelsen vidhåller att rödlistade arter i möjligaste mån bör beaktas vid exploatering och bevaras där det är möjligt.

Fornlämningar

Tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen krävs för berörda fornlämningar. Det kommer att behöva utföras en arkeologisk undersökning för att ta bort fornlämning. Fornlämning Brillingestenen L1941:4012 och eventuell kvarliggande del av gravfältet L1941:3940

inom PARK, kommer efter en utförd arkeologisk undersökning fortsatt ha skydd enligt kulturmiljölagen. Skyddet innebär att det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Asmah Ismaal med planhandläggare Samu Manselius som föredragande. I den slutliga handläggningen har också handläggare fornlämningsfrågor Tina Fors, vattenhandläggare Helena Stenemo, naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen, vattenskyddshandläggare Jill Markström, miljöskyddshandläggare Sylvia Fernandez och beredskapshandläggare Tommy Törling medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Sändlista

Lantmäterimyndigheten i Uppsala kommun,
lantmaterimyndigheten@ uppsala.se

Trafikverket, trafikverket@trafikverket.se

Försvarsmakten, exp-hkv@mil.se